

Заздравнов А.А. , Синяченко П.О.

РОЛЬ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ- ІНТЕРНІВ .

У сучасному суспільстві практично жодна сфера людської діяльності , в тому числі і медицина, не залишається осторонь від застосування засобів інформаційних технологій (ІТ - Information Technology). І це зовсім не данина моді.

Сфера медицини - особлива галузь людської діяльності. Саме в медицині особливого значення набуває концепція безперервної освіти. Безперервна медична освіта починається в інтернатурі, після отримання університетського диплому спеціаліста і триває безперервно, протягом усього життя, реалізуючись в програмах підвищення кваліфікації та перепідготовки. Саме в інтернатурі відбувається ініціальний етап формування майбутнього лікаря як процесуально - самостійного суб'єкта медичної діяльності .

У процесі професійної підготовки медичних кадрів все ширше використовуються комп'ютерна техніка, інтерактивні дошки, бази даних, мультимедійні електронні засоби, автоматизовані системи тестування та діагностики. телекомунікаційні та інформаційні ресурси мережі Інтернет. У загальному вигляді, засобами інформаційних технологій є програмні, програмно – апаратні та технічні засоби і пристрої , що функціонують на базі мікропроцесорної техніки й застосовуються для представлення інформації , інформаційного обміну та забезпечують операції по прийому, накопиченню, обробці і передачі інформації [3] .

Існуючий обсяг знань і надвисокі темпи їх оновлення потребують постійного удосконалення навчального матеріалу. Тому, перед викладачем постає складне завдання - так організувати навчальний процес, щоб досліджуваний матеріал був цікавим і зрозумілим для сприйняття, мав практичне навантаження, формував потребу для власного інтелектуального пошуку. Навчальна інформація активно сприймається лише тоді , коли у

інтернів виникає необхідність у її сприйнятті. Аналогічний зміст досліджуваного предмета однакової складності може засвоюватися по-різному залежно від способу його представлення, мотивів сприйняття і інтересу інтернів.

Використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі впливає на зміст, форми і методи навчання. Оформлення навчального матеріалу у вигляді презентація, електронних підручників та бібліотек, баз даних прискорює передачу знань студентам, розширює їх світогляд, активізує процес засвоєння ними знань, навчає їх прийомам самостійної роботи з електронним навчальним матеріалом, підвищує продуктивність навчальної праці та праці викладача. Комп'ютерна техніка надає додаткові можливості (використання графіки та анімації, гіперпосилань, особливих візуальних форм), використання яких може вивести процес навчання на належний рівень. Електронні підручники є одним з таких засобів. Однак, електронний підручник буде зручний для використання в навчальному процесі при дотриманні низки вимог, а саме: можливість текстової навігації, використання перехресних посилань, структурованість і можливість пошуку інформації за темами, ключовими словами тощо. Безсумнівно, звичайний підручник ще довго буде залишатися основним засобом навчання, адже у порівнянні з електронним підручником паперовий варіант зручніше читати. Однак, істотна різниця у вартості електронного і паперового підручників, велика пластичність щодо оновлення інформації є позитивними сторонами саме електронного підручника.

Одним з методів навчання, що поліпшують процес сприйняття нової інформації є використання мультимедійних технологій. Атрибутивною характеристикою даних технологій є об'єднання різних форм інформаційної подачі навчального матеріалу (тексту, звуку, графіки, відео) в однорідному цифровому поданні. Сьогодні необхідність використання в навчальному процесі мультимедійних технологій з їх широкими можливостями цілком очевидна, оскільки знання в багатьох розділах медицини застарівають вже

протягом 2 – 3 років. Оновлення ж презентації, найпростішого й найдоступнішого мультимедійного продукту, займає зовсім небагато часу.

Впливаючи безпосередньо на різні канали сприйняття, мультимедійні технології беруть активну участь у формуванні професійних уявлень інтернів, що є одним з важливих умов ефективного засвоєння ними знань. Експериментально встановлено, що у ході усного викладення матеріалу за хвилину слухач сприймає і здатний обробити до однієї тисячі умовних одиниць інформації, а в разі "підключення" органів зору – до 100 тисяч таких одиниць [2]. Тому абсолютно очевидна висока ефективність використання в навчанні мультимедійних засобів, основа яких – зорове та слухове сприйняття матеріалу.

Іншою важливою сферою застосування сучасних інформаційних технологій у підготовці лікарів - інтернів є контроль і оцінка знань. Основний акцент в автоматизованих системах контролю та оцінки знань робиться на педагогічному тестуванні - комплексі методичних та організаційних заходів, що забезпечують розробку педагогічних тестів, підготовку і проведення стандартизованої процедури вимірювання рівня підготовленості інтернів, а також обробку та аналіз даних. Тестовий контроль є обґрунтованим методом емпіричного дослідження і дозволяє подолати суб'єктивні оцінки знань учнів з боку викладача [1].

Автоматизовані тести об'єднують у своїх завданнях текстову і візуальну інформацію. Наочність сприяє успішному сприйняттю завдання, активізує розумову діяльність інтернів. Автоматизовані засоби контролю дозволяють викладачам, які проводять навчальні заняття, оперативно змінювати тестові завдання, регулювати кількість, склад і ступінь складності завдань, тобто керувати показниками, що відображають в динаміці вимоги до знань інтернів. Застосування автоматизованих систем контролю та оцінки знань зменшує час на проведення масового опитування, адже передбачаються лише короткі відповіді на завдання. Зменшуються витрати часу на проведення контролю, час на перевірку результатів за рахунок автоматизованого процесу обробки відповідей і оцінювання. Це дає можливість перерозподілити навантаження

викладача з рутинної (перевірка великого числа завдань, оцінювання поточного рівня засвоєння знань і умінь) на творчу діяльність .

Звичайно, автоматизовані системи контролю та оцінки знань мають свої недоліки. Окремі особи в силу своїх індивідуальних якостей і своєрідності мислення не можуть укластися в рамки тестової методики. Однак позитивних сторін у автоматизованих система контролю та оцінки знань більше, ніж недоліків, а їх використання не виключає застосування традиційних методик .

Слід зауважити, що створення більш-менш складного ІТ-продукту (електронний підручник, програма для контролю та оцінки знань тощо) неможливе без допомоги кваліфікованого програміста, послуги якого не є дешевими. Наявність спеціаліста з ІТ в штаті навчального закладу могло б вирішити цю проблему.

Таким чином, впровадження сучасних інформаційних технологій забезпечує доступ до більшого обсягу навчальної інформації, представляє досліджуваний матеріал в образній формі, оптимізує й підтримує активні методи навчання. Застосування засобів інформаційних технологій для контролю та оцінки знань інтернів дозволяє забезпечити викладача достовірною та оперативною інформацією. Цілком очевидно, що широке впровадження інформаційних технологій сьогодні це питання існування і динамічного розвитку самої системи безперервної медичної освіти в цілому, та підготовки лікарів-інтернів зокрема .

Література .

1. Захарова И.Г. Информационные технологии в образовании: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – 2-е изд. – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 192 с.
2. Иванов В. Ф., Мелещенко О. К. Сучасні комп'ютерні технології і засоби масової комунікації: аспекти застосування. — К.: ІЗМН, 2006. — 352 с.
3. Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий: В 2 т. Т. 2. – М.: НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с.